

PRANEŠIMAS APIE KORUPCIJOS PREVENCIJĄ IR KONTROLĘ KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE 2014–2015 METAIS

ĮVADAS

Pranešimas parengtas vykdant krašto apsaugos ministro 2014 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-95 patvirtinto Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2014–2018 metų priemonių plano (toliau – Priemonių planas) 1.5.5 punktą („*Kasmet rengti pranešimą apie kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos priemonių įgyvendinimą*“; vykdytojai – *GI, KP, AOTD*). Pranešime aptariama, kaip buvo įgyvendinamos Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2014–2018 metų priemonių planuose numatytos priemonės 2014 m. antrą pusmetį – 2015 m. pirmą pusmetį.

KOVOS SU KORUPCIJA KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2014–2018 M. PRIEMONIŲ PLANO VYKDYMAS 2014 METŲ II PUSMETĮ – 2015 METŲ I PUSMETĮ

Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje (toliau – KAS) programos įgyvendinimo 2014–2018 metų priemonių plane numatytos 59 priemonės išdėstytos tokia tvarka, kad atitiktų programos struktūrą ir programos nuostatų seką, tarp jų korupcijos prevencijos bendriesiems klausimams skirta 18 priemonių, korupcijos prevencijai viešųjų pirkimų srityje – 15 priemonių, korupcijos prevencijai, organizuojant tarnybą krašto apsaugos sistemoje – 9 priemonės, korupcinių teisės pažeidimų tyrimui ir kovos su korupcija organizavimui krašto apsaugos sistemos institucijose – 10 priemonių, visuomenės įtraukimui į korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos išaiškinimą ir tyrimą – 7 priemonės.

Generalinė inspekcija, vykdydama krašto apsaugos ministro 2014 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-95 patvirtinto Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2014–2018 metų priemonių plano 1.2.3 punktą ir vadovaudamasi krašto apsaugos ministro 2006 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-357 patvirtinto Korupcijos prevencijos ir kontrolės krašto apsaugos sistemoje atlikimo tvarkos aprašo 3.4 ir 12.1 punktais, išnagrinėjo iš krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų padalinių gautą informaciją apie tai, kaip įgyvendinamos 2014–2018 m. priemonių plane numatytos antikorupcinės priemonės, kurių įvykdymo terminas yra 2014 m. III ir IV bei 2015 m. I ir II ketvirčiai arba kurios vykdomos nuolat, ir 2014 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. 3VL-60, 2015 m. vasario 17 d. raštu Nr. TT-3, 2015 m. balandžio 28 d. raštu Nr. TT-11 ir 2015 m. rugpjūčio 18

d. raštu Nr. TT-16 pateikė krašto apsaugos ministrui pažymas apie kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2014–2018 metų priemonių plano priemonių įgyvendinimą 2014 m. III ir IV ketvirčiais ir 2015 m. I ir II ketvirčiais.

2014 m. III ketvirtį laiku ir tinkamai pagal nustatytus priemonės įvykdymo kriterijus įgyvendinta 51 priemonė (iš 52 planinių, t. y. 98 proc.), 2014 m. IV ketvirtį įgyvendinta 51 priemonė (iš 54 planinių, t. y. 94 proc.), 2015 m. I ketvirtį įgyvendintos 48 priemonės (iš 50 planinių, t. y. 96 proc.), 2015 m. II ketvirtį įgyvendintos 47 priemonės (iš 49 planinių, t. y. 96 proc.). Iš jų paminėtinos tokios:

– Krašto apsaugos ministerijos Generalinė inspekcija (bendradarbiaudama su Antruoju operatyvinių tarnybų departamentu prie Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės Karo policija), vykdydama Priemonių plano 1.1.4 punkte numatytą priemonę (*„Apibendrinti krašto apsaugos sistemos institucijose ir jų padaliniuose nustatytus korupcijos tikimybės rezultatus, motyvuotą išvadą dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, pateikti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai“*), apibendrino krašto apsaugos sistemos institucijose ir jų padaliniuose nustatytus korupcijos pasireiškimo tikimybės rezultatus. Ištirta 71 administracinė sistema (Krašto apsaugos ministerijos administracijos padaliniai, Jungtinis štabas, Lietuvos karo akademija, įstaigos prie Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenė ir jos struktūriniai vienetai) ir motyvuota išvada Krašto apsaugos ministerijos 2014 spalio 16 d. raštu Nr. 12-01-1820 pateikta Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai (toliau – STT), kuri 2014 gruodžio 2 d. rašte Nr. 4-01-7459 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo“ informavo, kad išnagrinėjo Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas), įvertino Krašto apsaugos ministerijos ir jos valdymo sričiai priklausančių įstaigų veiklos atitiktį Nutarimo 12 punkte įtvirtintiems kriterijams. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, atsižvelgdama į tai, kad korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų požymių nenustatyta, uždaviniai, funkcijos, darbo tvarka, procedūros, sprendimo priėmimo procesai bei atsakomybė yra detalčiai reglamentuota, veikla kontroliuojama, o korupcijos prevencijos priemonės vykdomos, priėmė sprendimą korupcijos rizikos analizės neatlikti.

Taip pat šiuo raštu STT informavo, kad išanalizavus Krašto apsaugos ministerijos interneto svetainėje www.kam.lt pateiktą Pranešimą apie korupcijos prevenciją ir kontrolę Krašto apsaugos sistemoje 2013–2014 metais buvo nustatyta, kad: „<...> 1. Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2013 metų priemonių plano 1.1.3 punkte numatyta priemonė

(„Pagal nustatytas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, parengti konkrečias priemones galimoms korupcijos apraiškoms valdyti, ir paskirti asmenis, atsakingus už šių priemonių vykdymą“) nebuvo vykdoma – kaip ir ankstesniais metais (2009–2012 m.)¹.

2. Pagal nustatytus kriterijus neįvykdytos ar tik iš dalies įgyvendintos šios priemonės, numatytos Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2014–2018 metų priemonių plane:

2.1. 3.5.2 priemonė „Siekiant įgyvendinti lygiateisiškumo ir skaidrumo principus ir užkirsti kelią korupcinių veikų pasireiškimo tikimybei, patikslinti galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius aukštesnių karių laipsnių suteikimą ir atrankos karių laipsniams suteikti komisijų darbo tvarkas (nuostatus), nustatant prioritetą objektyviems atrankos kriterijams ir įtvirtinant atskirus reitingavimo kriterijus karjeros kariams ir kariams, einantiems karinių specialistų pareigas“ (terminas – 2014 m. I ketv., įvykdyta iš dalies);

2.2. 3.5.3 priemonė „Parengti ir priimti teisės aktus, kuriuose būtų įtvirtinta aiški statutinių valstybės tarnautojų rotacija, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų specifiką“ (terminas – 2014 m. II ketv., neįgyvendinta)².

2.3. 4.2.9 priemonė „Įvertinus ekonominius, teisinius ir organizacinius aspektus, pasirinkti ir įdiegti optimalų kokybės vadybos sistemos modelį“ (terminas – 2014 m. II ketv., neįvykdyta).

2.4. 5.1.3 priemonė „KAS intraneto puslapyje viešai skelbti karininkų karjeros planavimo (skyrimo į pareigas, atrankos aukštesniems karių laipsniams suteikti ir siuntimo mokytis) komisijų posėdžių protokolus, kuriuose būtų pateikta informacija apie visus svarstytus kandidatus, pateikiant komisijų narių balsavimo rezultatus ir kandidatų reitingavimo rezultatus“ (terminas – nuolat, neįgyvendinta).

3. Nebuvo įgyvendinta Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2013 m. priemonių plane numatyta 2.2.2 priemonė – tinkamai neorganizuotas nuolatinis krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų padalinių darbuotojų, planuojančių, organizuojančių ir vykdančių pirkimus, mokymas<...>“.

STT rašto 1 p. minima Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo 2013 metų priemonių plano 1.1.3 punkte numatyta priemonė („Pagal nustatytas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, parengti konkrečias

¹Prieiga per internetą:

http://www.kam.lt/lt/korupcijos_prevencija_539/pranesimas_apie_korupcijos_prevencija_ir_kontrolę_krašto_apsaugos_sistemoje_20082009_metais.html

² Ši priemonė buvo numatyta ir ankstesnio laikotarpio Kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimo priemonių plane.

priemonės galimoms korupcijos apraiškoms valdyti, ir paskirti asmenis, atsakingus už šių priemonių vykdymą) yra vykdoma. 2014 m. įvertinus korupcijos pasireiškimo tikimybę, KAS institucijos ir jų padaliniai, pagal KAM Generalinės inspekcijos parengtą motyvuotą išvadą dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, sudarė priemonių galimoms korupcijos apraiškoms valdyti planus ir paskyrė asmenis, atsakingus už šių priemonių vykdymą³.

Įgyvendinti STT 2014 gruodžio 2 d. rašte Nr. 4-01-7459 1–3 p. minėtas priemonės buvo pavesta: 2.1, 2.2 ir 2.4 p. – KAM Personalo departamentui, 2.3 p. – KAM Veiklos procesų vadybos skyriui, o 3 p. – LK Mokymo ir doktrinų valdybai.⁴

Atsakingi vykdytojai raštais informavo KAM Generalinę inspekciją apie rekomendacijų įgyvendinimo eigą. KAM Veiklos procesų vadybos skyrius 2014 m. gruodžio 9 d. raštu Nr. 18IS – 43⁵ pranešė: „<...> kokybės vadybos modelio diegimui numatome pasitelkti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas Kokybės vadybos ekspertų paslaugoms įsigyti. Kvietimo teikti valstybės projekto aprašymą Krašto apsaugos ministerija dar nėra gavusi. <...> 2015 metais pradėti pasirinkto kokybės vadybos modelio diegimą KAM. 2015 metų KAM veiklos plano projekte numatyta priemonė „Įvertinti Krašto apsaugos ministerijoje kokybės vadybos sistemos diegimo galimybes pasinaudojant ES struktūrinių fondų lėšomis“.

Rekomendacija neįgyvendinta.

Dėl STT rašto 2.1 p. minimos priemonės įgyvendinimo KAM Personalo departamentas 2015 gegužės 8 d. raštu Nr. 6IS-209⁶ pranešė, kad „<...> yra parengtas Aukštesnio karininko laipsnio suteikimo tvarkos aprašo naujos redakcijos projektas (laikinas Nr. 28465172), kuris nustatyta tvarka pateiktas suinteresuotų institucijų derinimui“. KAM Personalo departamentas pažymėjo, kad „<...> projekte nustatyti aiškūs ir objektyvūs reikalavimai atrenkamiems kandidatams aukštesniam karininko laipsniui gauti. To pasėkoje visiems karininkams (tiek specialistams tiek karjeros karininkams) bus taikomi vienodi reikalavimai, nenustatant jiems skirtingų reitingavimo kriterijų. Naujos redakcijos Aukštesnio karininko laipsnio suteikimo tvarkos aprašą planuojama suderinti ir pateikti ministrui tvirtinti iki 2015 metų pabaigos“.

Dėl STT rašto 2.4 p. minėtos priemonės 5.1.3 įgyvendinimo KAM PD pranešė, kad „<...> Š. m. spalio 21 d. vykusio Vyresniųjų karininkų karjeros planavimo komisijos posėdžio metu komisija priėmė siūlymą, o 2014 m. lapkričio 11d. krašto apsaugos ministras sprendimu Nr. 15KV-19 priėmė sprendimą neviešinti Vyresniųjų karininkų karjeros planavimo komisijos posėdžių

³ <https://dokvis/avilys/actDHSDocumentShow?docOid=c46d0da0a24211e4a933c6548e1a2f81>

⁴ <https://dokvis/avilys/actDHSDocumentShow?docOid=532bcd537a1c11e48e82f9d54379446f>

⁵ <https://dokvis/avilys/actDHSDocumentShow?docOid=6c20c0407fa311e48e82f9d54379446f>

⁶ <https://dokvis/avilys/actDHSDocumentShow?docOid=05cbb6b0f54611e4bf44dbd0283ba894>

protokolu, kuriuose būtų pateikta informacija apie visus svarstytus kandidatus, pateikiant komisijų narių balsavimo rezultatus ir kandidatų reitingavimo rezultatus“.

Įgyvendinant STT rašto 2.2 p. KAM PD informavo, kad 2015 vasario 3 d. krašto apsaugos ministro įsakymu Nr. V-109 „Dėl krašto apsaugos sistemos civilio statutinio valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaltumo būdu į kitas civilio statutinio valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“ yra įtvirtinta statutinių valstybės tarnautojų rotacija, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų specifiką.

STT rašto 3 p. įgyvendintoja LK MDV informavo, kad rekomendacija yra įgyvendinta, vadovaujantis 2014 m. kovo 4 d. krašto apsaugos ministro įsakymu Nr. V-274 "Dėl paskaitų krašto apsaugos sistemos institucijose ir jų padaliniuose korupcijos prevencijos ir kontrolės temomis 2014 m. plano tvirtinimo“ yra įvykdytos visos priemonės.

Vykdamas priemonių plano 1.1.5 punkte numatytą priemonę („*Paskelbti išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės sričių Ministerijos ir KAS institucijų interneto ar intraneto puslapiuose*“), minėta motyvuota išvada buvo paskelbta Krašto apsaugos ministerijos interneto svetainėje⁷.

– Centralizuotas vidaus audito departamentas, vykdydamas Priemonių plano 1.2.4 punkte numatytą priemonę („*Vidaus audito metu įvertinti audituojamo padalinio vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą bei rizikos įtaką ir pateikti rekomendacijas, kaip sustiprinti vidaus kontrolės procedūras bei rizikos valdymą audituotame padalinyje*“), per 2014 m antrą pusmetį ir 2015 m. pirmą pusmetį atliko 24 vidaus auditus ir pateikė 246 rekomendacijas, parengė metinę veiklos ataskaitą, kuri pateikta LR Valstybės kontrolei ir LR finansų ministerijai, taip pat vykdė pažangos stebėjimą.

– KAM Finansų ir biudžeto departamentas (toliau – FBD), vykdydamas Priemonių plano 1.3.2 punkte numatytą priemonę („*Siekiant skaidriai panaudoti valstybės biudžeto lėšas, analizuoti teisės aktus, reglamentuojančius valstybės biudžeto lėšų skyrimą projektams ir programoms finansuoti, prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus*“), rinko bei analizavo krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) institucijų pateiktą informaciją 2015–2017 metų biudžeto projekto rengimui ir 2016-2018 metų valstybės biudžeto programų sąmatų projekto rengimui, tikslino lėšų poreikį tarnybinėms komandiruotėms ir kitoms paslaugoms, siekiant tinkamai ir laiku sudaryti KAS biudžeto programų patikslintus sąmatos projektus, rinko informaciją apie numatomą lėšų poreikį 2015–2017 m., tikslino ir rinko informaciją iš LŠS apie papildomų lėšų poreikį 2015 m., teikė atnaujintus duomenis KAM GPPD apie Lietuvos gynybos išlaidas pagal klausimą, rinko

⁷ http://www.kam.lt/lt/korupcijos_prevencija_539/ishvada_del_korupcijos_pasireiskimo_tikimybes.html

duomenis apie su euro įvedimu susijusias išlaidas, siuntė patikslintus KAS investicijų – ilgalaikio turto įsigijimo, statybų ir kito ilgalaikio turto įsigijimų 2014 m. patikslintus planus. Minėti apibendrinti duomenys buvo teikiami LR Seimo Audito komitetui, Ministerijos vadovybei, kitiems Ministerijos administraciniams padaliniais. Taip pat FBD siuntė raštus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, rengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir krašto apsaugos ministro įsakymų projektus.

– Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdyba, vykdydama Priemonių plano 1.5.2 punkte numatytą priemonę (*„Organizuoti (prisidėti prie organizavimo) seminarus (paskaitas) krašto apsaugos sistemos institucijose ir jų padaliniuose korupcijos prevencijos ir kontrolės, atsižvelgiant į tarnybų, departamentų ir karinių dalinių bei junginių uždavinių ir funkcijų specifiką, temomis“*), organizavo paskaitas korupcijos prevencijos ir kontrolės temomis. Per 2014 m. antrą pusmetį 202 asmenys iš Krašto apsaugos ministerijos administracinių padalinių, įstaigų prie Ministerijos, Gynybos štabo ir Lietuvos kariuomenės padalinių išklauė paskaitas korupcijos prevencijos ir kontrolės krašto apsaugos sistemos institucijose ir jų padaliniuose temomis. Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdyba parengė paskaitų krašto apsaugos sistemos institucijose ir jų padaliniuose korupcijos prevencijos ir kontrolės temomis 2015 m. planą, Lietuvos kariuomenės mokykloje buvo skaitomos paskaitos antikorupcinio švietimo temomis kario lyderio ir seržanto kursų metu.

– KAM Generalinė inspekcija, vykdydama Priemonių plano 1.5.5 punkte numatytą priemonę (*„Kasmet rengti pranešimą apie kovas su korupcija krašto apsaugos sistemoje programos įgyvendinimą“*), parengė Pranešimą apie korupcijos prevenciją ir kontrolę krašto apsaugos sistemoje 2014 metais ir 2014 m. rugsėjo 8 d. pateikė krašto apsaugos ministrui.

– Vykdydami priemonių plano 2.1.1 punkte numatytą priemonę (*„Patikslinti (parengti naujus) teisės aktus, reglamentuojančius viešuosius pirkimus krašto apsaugos sistemoje – perkančiųjų organizacijų pirkimo taisyklės ar kt. – pagal Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės, taip pat Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės išleistų atitinkamų teisės aktų nuostatų pakeitimus“*), viešuosius pirkimus reglamentuojančius dokumentus (viešųjų pirkimų taisyklės, viešųjų pirkimų komisijų sudėtis, jų nuostatus ar reglamentus, kitus su pirkimo procedūromis susijusius dokumentus) atnaujino ar tikslino Centralizuota finansų ir turto tarnyba, KAM bendrųjų reikalų departamentas, LK Depų tarnyba bei kitos KAS institucijos ir jų padaliniai.

– KAS institucijos ir jų padaliniai, vykdydami Priemonių plano 2.2.2 punkte numatytą priemonę (*„Užtikrinti nuolatinį krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų padalinių darbuotojų, planuojančių, organizuojančių ir vykdančių pirkimus, kvalifikacijos tobulinimą“*) per 2014 m. antrą

ir 2015 m. pirmą pusmečius organizavo 305 KAS darbuotojų mokymą kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (paskaitose, seminaruose, kursuose ir kt.).

– Infrastruktūros plėtros departamentas prie KAM, vykdydamas Priemonių plano 2.4.4 punkte numatytą priemonę (*„Tikrinti KAS institucijų planuojamų remontuoti statinių paprastojo remonto ir griovimo darbų kiekio žiniaraščių, papildomų ir nevykdomų darbų dokumentų atitikimą nustatytiems reikalavimams“*), per ataskaitinį laikotarpį patikrino 336 komplektus dokumentų.

– LK Materialinių resursų departamentas, vykdydamas 2.7.1 punkte numatytą priemonę (*„Organizuoti centralizuotai ir decentralizuotai įsigyjamų minkštojo inventoriaus, patalynės, spec. drabužių, uniformų, galvos apdangalų ir kitos aprangos, ekipuotės, avalynės ir kitų prekių pagal krašto apsaugos ministro patvirtintas normas kokybinių rodiklių patikrinimą (tarp jų – laboratorinių tyrimų atlikimą atsižvelgiant į karinių vienetų nusiskundimus) juos priimant iš tiekėjų bei sandėliuojant ir laikant“*), ataskaitinio laikotarpio eigoje atliko 228 patikrinimus prekių priėmimo metu. Organizavo 17 patikrinimų prekių gamybos eigoje, atliko 10 prekių grąžinimų (trūkumų pašalinimui, keitimui) garantinio termino metu. Taip pat buvo atlikti 3 partijos lauko uniformos marškinaičių trikotažinių trumpomis ir ilgomis rankovėmis laboratoriniai tyrimai. Nustačius neatitikimus buvo brokuota 3989 vnt. marškinaičių trumpomis ir 3340 vnt. ilgomis rankovėmis.

– Lietuvos kariuomenės Karo policija, vykdydama Priemonių plano 3.1.1 punkte numatytą priemonę (*„Analizuoti ir, jei reikia, tobulinti teisės pažeidimų krašto apsaugos sistemoje apskaitą - teisės pažeidimų, teisės pažeidimų tyrimų, tarnybinių patikrinimų, drausmės pažeidimų tyrimų (tarnybinių patikrinimų) išvadų ir siūlymų, taip pat jų įgyvendinimo etapų registravimą“*), informavo, kad per metus KAS užfiksuoti 207 drausmės pažeidimai. Iš jų: tarnybos pareigų neatlikimas – 54, kario vardo pažeminimas arba KAS institucijų diskreditavimas – 47, savavališkas pasišalinimas iš tarnybos – 30, buvimas tarnybos (darbo) metu neblaiviam ar apsvaigusiam – 5, elgesio su ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis pažeidimas – 2, kiti pažeidimai – 138.

– KAS institucijos ir jų padaliniai, vykdydami Priemonių plano 3.4.1 punkte numatytą priemonę (*„Nagrinėti priežastis, dėl kurių tenka iš karo tarnybos atleisti karius, ir teikti siūlymus Ministerijos ir kariuomenės vadovybei, kaip to išvengti“*), teikė ataskaitas apie iš profesinės karo tarnybos atleistus karius ir atleidimo priežastis.

LK Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio mechanizuotasis pėstininkų batalionas informavo apie LK MPB „Geležinis vilkas“ vadovybei pateiktus siūlymus kaip išvengti savanoriško karių pasitraukimo iš profesinės karo tarnybos:

„1) KMPB profesinės tarnybos kariai, dėl šaukimo atnaujinimo yra perkelti į 1961 m. statybos kareivines, kuriose nėra vandens, tualetų ir jokių sąlygų nusiprausti, o elektros instaliacija

avarinės būklės. Naujų kareivinių pastatymas per 2016 m I ketvirtį padėtų sustabdyti prof. tarnybos karių išėjimą (dėl labai blogų tarnybos sąlygų), bei paskatintų pasilikti tolimesnei tarnybai nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos kariams;

2) Visas pratybas planuoti tik darbo dienomis nuo pirmadienio iki penktadienio (tikrai nėra būtinybės taikos metu, visas LTP ir VLTP, pradėti vieną sekmadienį ir baigi kitą šeštadienį);

3) Pakeisti premijavimo tvarką ir leisti pasižymėjusius kariams premijuoti ne tik pirmos sutarties pratęsimo proga. Tai skatintu kariams tobulėti ir siekti geresnių veiklos rezultatų (pvz. geriausio skyriaus vadas, geriausias karininkas/eilinis/puskarininkis, geriausia kuopa ir t.t.)“.

– Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, vykdydama Priemonių plano 5.3.1 punkte numatytą priemonę („Organizuoti bendrus krašto apsaugos sistemos institucijų ir visuomenės renginius, dalyvauti visuomenės organizuojamuose renginiuose, diskusijose su visuomene antikorupcinėmis temomis“), organizavo ar dalyvavo 112 bendruose KAS institucijų ir visuomenės renginiuose.

Be to 2014 m. III ketvirtį KAM Generalinės inspekcijos atstovai susitiko su „Transparency International“ gynybos srities vadovu Mark Pyman ir aptarė klausimus susijusius su korupcijos rizikomis gynybos sektoriuje. 2014 m. IV ketvirtį KAM Generalinė inspekcija, kartu su „Transparency International“, atliko korupcijos rizikos Lietuvos gynybos sektoriuje nustatymą. Buvo analizuota KAS teisinė bazė korupcijos pasireiškimo tikimybės požiūriu. Apibendrintus tyrimo duomenis ir išvadas „Transparency International“ turi pateikti 2015 m. III–IV ketvirtį.

IŠVADOS IR SIŪLYMAI

1. Pagal nustatytus kriterijus tinkamai neįvykdytos šios priemonės, numatytos Priemonių plane:

1.1. 3.5.2 punkte („Siekiant įgyvendinti lygiateisiškumo ir skaidrumo principus ir užkirsti kelią korupcinių veikų pasireiškimo tikimybei, patikslinti galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius aukštesnių karių laipsnių suteikimą ir atrankos karių laipsniams suteikti komisijų darbo tvarkas (nuostatus), nustatant prioritetą objektyviems atrankos kriterijams ir įtvirtinant atskirus reitingavimo kriterijus karjeros kariams ir kariams, einantiems karinių specialistų pareigas“); įvykdymo terminas – 2014 m. I ketv.; įvykdymo kriterijus – parengti ar patikslinti teisės aktai, sumažinantys galimybes korupciniams ryšiams plisti ir korupcinio pobūdžio apraiškoms atsirasti; vykdytojas – KAM Personalo departamentas.

KAM Personalo departamentas 2015 gegužės 8 d. raštu Nr. 6IS-209⁸ pranešė, kad yra parengtas Aukštesnio karininko laipsnio suteikimo tvarkos aprašo naujos redakcijos projektas, kuris nustatyta tvarka pateiktas suinteresuotų institucijų derinimui. Tvarkos aprašą planuojama suderinti ir pateikti ministrui tvirtinti iki 2015 metų pabaigos.

1.2. 4.2.9 punkte (*Įvertinus ekonominius, teisinius ir organizacinius aspektus, pasirinkti ir įdiegti optimalų kokybės vadybos sistemos modelį*); įvykdymo terminas – 2014 m. II ketv.; įvykdymo kriterijus – remiantis nustatytais veiklos procesais, išspręsti funkcijų dubliavimo, aiškaus atsakomybės ir įgaliojimų paskirstymo ir veiklos skaidrumo klausimai, įdiegta moderni kokybės vadybos sistema; vykdytojas – KAM Veiklos procesų vadybos skyrius.

KAM Veiklos procesų vadybos skyrius 2014 m. gruodžio 9 d. raštu Nr. 18IS – 43 pranešė, kad kokybės vadybos modelio diegimui numatoma pasitelkti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas Kokybės vadybos ekspertų paslaugoms įsigyti. 2015 metų KAM veiklos plano projekte numatyta priemonė „Įvertinti Krašto apsaugos ministerijoje kokybės vadybos sistemos diegimo galimybes pasinaudojant ES struktūrinių fondų lėšomis“.

1.3. 5.1.3 punkte (*„KAS intraneto puslapyje viešai skelbti karininkų karjeros planavimo (skyrimo į pareigas, atrankos aukštesniems karių laipsniams suteikti ir siuntimo mokytis) komisijų posėdžių protokolus, kuriuose būtų pateikta informacija apie visus svarstytus kandidatus, pateikiant komisijų narių balsavimo rezultatus ir kandidatų reitingavimo rezultatus“*); įvykdymo terminas – nuolat; įvykdymo kriterijus – paskelbtų komisijų posėdžių protokolų skaičius; vykdytojas – KAM Personalo departamentas.

KAM Personalo departamentas 2015 gegužės 8 d. raštu Nr. 6IS-209 informavo, kad 2014 spalio 21 d. vykusio Vyresniųjų karininkų karjeros planavimo komisijos posėdžio metu komisija priėmė siūlymą, o 2014 m. lapkričio 11 d. krašto apsaugos ministras sprendimu Nr. 15KV-19 priėmė sprendimą neviešinti Vyresniųjų karininkų karjeros planavimo komisijos posėdžių protokolų, kuriuose būtų pateikta informacija apie visus svarstytus kandidatus, pateikiant komisijų narių balsavimo rezultatus ir kandidatų reitingavimo rezultatus.

2. Per ataskaitinį laikotarpį nebuvo gautas nei vienas pranešimas apie korupcines nusikalstamas veikas krašto apsaugos sistemoje. Tačiau, apibendrinus krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų padalinių savarankiškai atliktus korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimus ir atlikus jų parengtų išvadų dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę, galima teigti, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja, nes atitinka Korupcijos pasireiškimo tikimybės

---

⁸ <https://dokvis/avilys/actDHSDocumentShow?docOid=05cbb6b0f54611e4bf44dbd0283ba894>

nustatymo rekomendacijose numatytus kriterijus⁹. Nereti atvejai kai KAS institucijos ir jų padaliniai formaliai žiūri į korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, vadovaujasi jau negaliojančiais dokumentais, nenagrinėja korupcijos pasireiškimo tikimybės savo veiklos srityse.

3. KAS institucijų ir jų padalinių vadovams, atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, ypatingą dėmesį atkreipti į **veiklos sričių** atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams.

4. Kadangi ne visos kovos su korupcija krašto apsaugos sistemoje įgyvendinimo priemonės buvo vykdomos taip, kad visiškai atitiktų atitinkamos priemonės įgyvendinimo vertinimo kriterijus, laikytina, kad krašto apsaugos sistemos institucijos, vykdydamos priemonių planuose numatytas antikorpines priemones, turi pagerinti savo veiklą – užtikrinti, kad planinių priemonių įgyvendinimas būtų vykdomas laiku ir atitiktų nustatytus kriterijus, o už antikorpinių priemonių įgyvendinimą paskirti atsakingi asmenys turėtų tinkamas sąlygas šiam darbui atlikti ir nuolat tobulintųsi.

Generalinis inspektorius

brg. gen. Algis Vaičeliūnas

---

⁹ Krašto apsaugos sistemos institucijose pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas; atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu; daugiausia priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo; naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.